

Muziekgeschiedenis

Van

Klassiek

Tot

Heavy Metal

Werkboek van:

© Minka Dumont
www.lesmateriaalvoorhoogbegaafden.com

Inleiding

Je gaat beginnen aan een project over de geschiedenis van de muziek. Voor een heel groot deel van dit project maak je gebruik van de volgende website:

<http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/index.htm>

Bovenaan elk werkblad staat aangegeven wat je allemaal nodig hebt voor die les.

Elk werkblad bestaat uit een aantal vragen en één of meer opdrachten. De opdrachten kun je herkennen aan het volgende plaatje:

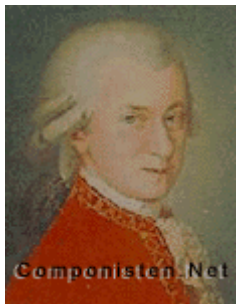
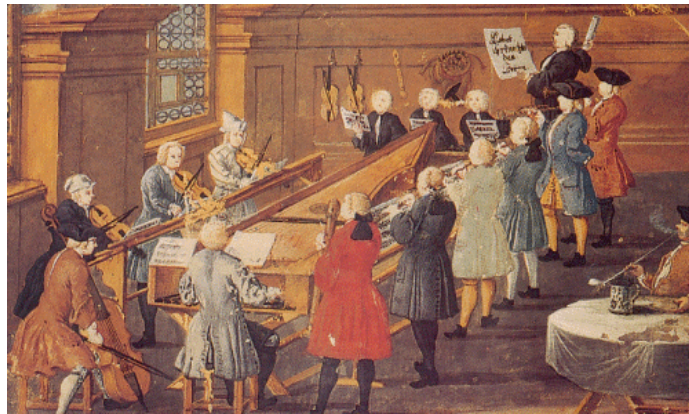
Je hoeft niet alle opdrachten te maken, het mag wel natuurlijk.

Bespreek met je leerkracht hoe je aan het project gaat werken, je kunt uit de volgende manieren kiezen:

- Geheel zelfstandig en je kiest zelf welke opdrachten je maakt.
- Je spreekt per week af wat je gaat doen de komende week (of meer weken) en bespreekt hoeveel opdrachten of welke opdracht je gaat uitvoeren.
- Je werkt eerst het gehele theoretische deel door, de vragen, daarna maak je een keuze uit de opdrachten. Je kunt met je leerkracht het aantal opdrachten afspreken.
- Eigen verzonnen manier.

Deel 1

Van Vroege Middeleeuwen tot 1950

Componisten.Net

Componisten.Net

Compenisten.Net

Compenjsten.Net

Componisten.Net

Werkblad 1

Benodigdheden:

- internet site <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/index.htm>
- pen

Ga naar de site, je bent bij de inleiding.

Vraag 1

Wat is een stijlperiode?

Vraag 2

Welke stijlperiodes worden beschreven op de site?

1)-----2)-----
3)-----4)-----
5)-----
6 a)-----
6 b)-----

Vraag 3

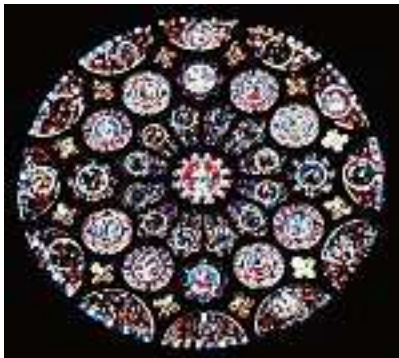
Waar wordt op gelet voor het bepalen van welke periode een bepaald muziekstuk is?

- Ontwerp je eigen glas-in-lood raam. Je kunt dit ontwerp ook in het echt maken met gekleurd cellofaan en zwarte papieren stroken.

- Maak een informatieve kalender van het kerkelijk jaar, informatie kun je oa. vinden op de volgende site: <http://www.arkade.nl/feestdagen/index.html>

Werkblad 3

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/middeleeuwen/gregoriaans.htm>
- Pen en papier

Ga naar de site, je bent bij Middeleeuwen / Gregoriaans

Vraag 1

Hoe komt Gregoriaanse muziek aan zijn naam?

Vraag 2

Wat is het neumenschrift?

Vraag 3

Hoe zou jij Gregoriaanse muziek omschrijven?

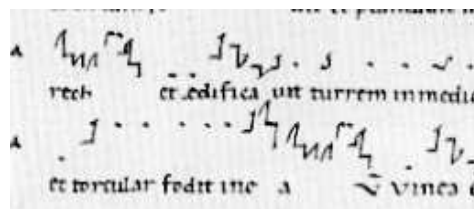

- Lees de legende van Paus Gregorius de Grote en het ontstaan van het Gregoriaanse repertoire. Schrijf nu zelf je eigen legende over het ontstaan van de Gregoriaanse muziek.

- Schrijf een voor jou bekend kinderliedje op in het neumenschrift.

- Maak een werkstukje over Guido van Arezzo

- Ga naar <http://gregoire.tele.free.fr/nl/> en maak met behulp van het programma je eigen partituur voor de Gregoriaanse zang

Werkblad 4

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/middeleeuwen/meerstemmigheid.htm>
- Pen, notenbalk papier

Ga naar de site, je bent bij Middeleeuwen / Meerstemmigheid

Vraag 1

Van Organum naar Ars Antiqua naar Ars Nova. Geef van elk van deze soorten meerstemmige stukken een korte beschrijving.

Vraag 2

Beluister het 'Luistervoorbeeld: overzicht ontwikkeling meerstemmigheid' en lees de ontwikkeling/ verandering. Welke soort meerstemmigheid vind jij het mooist en waarom?

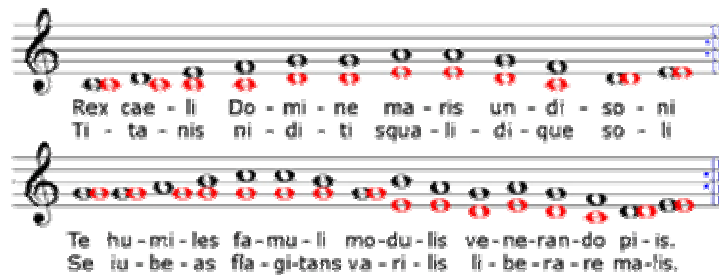
- Als je noten kunt lezen: Maak van een (zeer) simpel kinderliedje een parallel organum. Lukt je dit ook met een zwevend organum? En met een melismatisch organum?

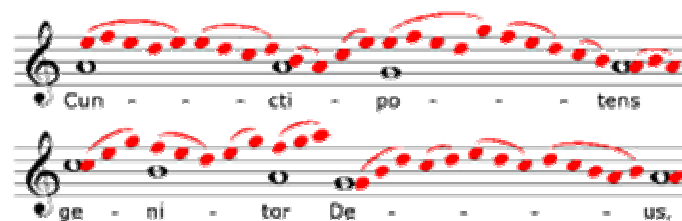
Parallel

Zwevend

Melismatisch

Werkblad 5

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/middeleeuwen/wereldlijk.htm>
- Pen en papier

Ga naar de site, je bent bij Middeleeuwen / Wereldlijke muziek

Vraag 1

Wat zijn de verschillen tussen volksliederen en kunstliederen?

- Klik op ‘Troubadours, Trouvères en Minnesänger’ en luister naar de luistervoorbeelden. De teksten staan erbij. Zoek voorbeelden van liedjes van tegenwoordig waarbij de inhoud van de tekst ongeveer hetzelfde is als bij deze Middeleeuwse kunstlieders. Zet ze naast elkaar en beschrijf de verschillen en overeenkomsten.

- Schrijf een toneelstuk(je) met ‘Hoofse liefde’ als thema.

Werkblad 6

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/middeleeuwen/instrumenten.htm>
- Pen, papier, lijm

Ga naar de site, je bent bij Middeleeuwen / Instrumenten

Vraag 1

Waarom zijn er weinig middeleeuwse instrumenten bewaard gebleven denk je?

Vraag 2

Hoe vind je de instrumenten klinken?

- Verzamel plaatjes van Middeleeuwse instrumenten en plak daarnaast plaatjes van hedendaagse instrumenten die qua geluid op elkaar lijken.

- Maak een informatieve tijdbalk of poster over de geschiedenis van muziekinstrumenten.

Werkblad 7

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/middeleeuwen/stijlkenmerken.htm>
- Pen en papier (computer / Excel)

Ga naar de site, je bent bij Middeleeuwen / Stijlkenmerken

Vraag 1

1) Wat is een bourdon?

Werkblad 8

Beantwoord nu de volgende vragen en leer ze goed. Je kunt jezelf testen door de Quiz te maken op de volgende site:

<http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/middeleeuwen/oefenen1.htm>

Vragen

- ▶ Wie bespelen in de Middeleeuwen muziekinstrumenten?
- ▶ Waarom is het logisch dat beroepsmusici vooral in dienst waren van kerken?
- ▶ Noem de standen van de driestandenmaatschappij.
- ▶ Noem enkele belangrijke instrumenten uit de Middeleeuwen.
- ▶ Wat is vrij ritme?
- ▶ Waardoor wordt het ritme in de middeleeuwse muziek bepaald?
- ▶ Wat is een parallel organum?
- ▶ Wat is een zwevend organum?
- ▶ Wat is een melismatisch organum?
- ▶ Wat verstaan we onder het Gregoriaans?
- ▶ Noem enkele kenmerken van het Gregoriaans?
- ▶ Noem de namen van drie vaste gezangen van de mis.
- ▶ Noem drie verschillen tussen volks- en kunstliederen.
- ▶ Door wie werden kunstliederen uitgevoerd?
- ▶ Noem een belangrijke dans uit de Middeleeuwen?
- ▶ Wat verstaan we onder een cantus firmus?
- ▶ Hoe heten dus de tegenstemmen in een middeleeuws motet?
- ▶ Wat verstaan we onder liturgische muziek?

Werkblad 9

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/renaissance/algemeen.htm>
- Pen en papier

Ga naar de site, je bent bij Renaissance / Algemeen

Vraag 1

Wat veranderde in de Renaissance ten opzichte van de Middeleeuwen?

Vraag 2

Wat veranderde er in de Renaissance in de muziek ten opzichte van de Middeleeuwen?

Vraag 3

Als je moest kiezen, in welke tijd zou je het liefste wonen? In de Middeleeuwen of in de Renaissance, waarom?

Werkblad 10

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/renaissance/francovlaams.htm>
- Pen, papier, lijm, schaar

Ga naar de site, je bent bij Renaissance / Franco-Vlaamse school

Vraag 1

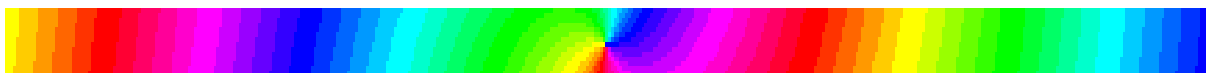
Waarom werden componisten uit bv Nederland, Engeland en Italië in het Bourgondische hof aangesteld?

Vraag 2

Zet de kenmerken van de Bourgondische stijl in een tabel tegenover de Franco-Vlaamse stijl

Franco-Vlaamse stijl	Bourgondische stijl

- Maak een werkstukje over het Bourgondische hof.

- Maak een plaatjes collage van Josquin des Prés, schrijf er ook een (korte) biografie bij.

Werkblad 11

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/renaissance/venetiaans.htm>
- Pen en papier

Ga naar de site, je bent bij Renaissance / Venetiaanse School

Vraag 1

Waarom werd Venetië in deze tijd het centrum van de nieuwe ontwikkelingen in de muziek?

Vraag 2

Wat is kenmerkend voor de Venetiaanse muziekstijl?

- Twee belangrijke componisten zijn: Andrea Gabrieli (1610-1585) en diens neef Giovanni Gabrieli (1554-1612). Zoek op internet verschillende geluidsvoorbeelden van deze twee componisten en beschrijf welke componist jou meer aanspreekt en waarom.

- Zoek informatie over de San Marco in Venetië, vorm je een beeld van hoe de kathedraal eruit ziet. Schrijf een gedicht voor dit gebouw.

- Zoek informatie over de San Marco in Venetië en probeer te berekenen hoeveel het bouwen van deze kathedraal tegenwoordig zou kosten.

Werkblad 12

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/renaissance/geestelijk.htm>
- Pen en papier

Ga naar de site, je bent bij Renaissance / Geestelijke muziek

Vraag 1

Wat wordt bedoeld met reformatie en contrareformatie?

Vraag 2

Waarom overwogen de kerkvaders tijdens het Concilie van Trente om de meerstemmige muziek uit de kerkdienst (liturgie) te bannen?

Vraag 3

Waarom was de muziek van Palestrina het voorbeeld van hoe meerstemmige katholieke muziek moest klinken?

Vraag 4

Welke veranderingen werden, mede door Maarten Luther, doorgevoerd in de protestantse kerkmuziek?

- De reformatie en Maarten Luther. Bezoek (o.a.) de volgende site: <http://www.meetingpoint.org/ml/mlframe.htm> en verdiep je in deze tijd/ deze man. Verzin je eigen verwerking bij je nieuw opgedane kennis.

- Schrijf een dialoog tussen een protestant en een katholiek in die tijd. Ze praten over kerkmuziek en de kerkdienst.

Werkblad 13

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/renaissance/wereldlijk.htm>
- Partituren
- Papier, kleurpotloden / stiften
- Notenbalkpapier

Ga naar de site, je bent bij Renaissance / Wereldlijke muziek

Vraag 1

Wat is het verschil tussen de volksmuziek en de musica reservata?

Vraag 2

Wat zijn de verschillen tussen het Motet en het Madrigaal?

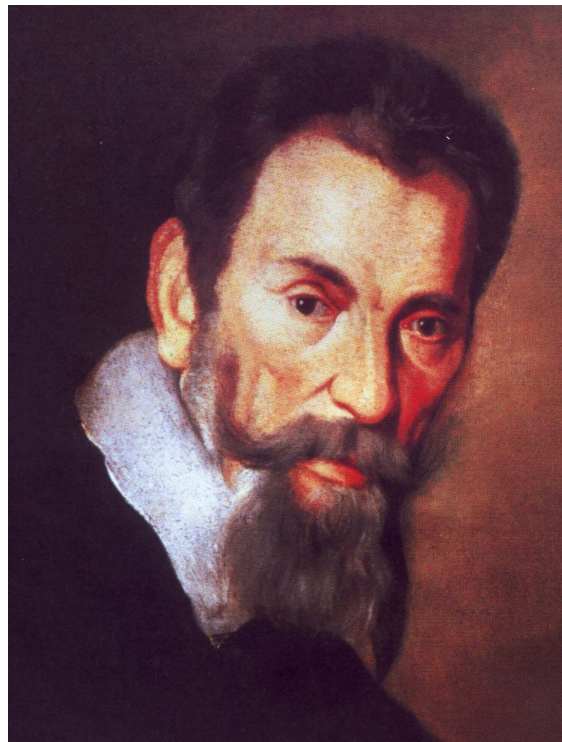

Vraag 3

Wat vind je van de muziek van Claudio Monteverdi?

- Toon/woordschildering, lees de beschrijving en ga op zoek naar partituren waarin je toon/woordschildering kan terugvinden.

- Hoe zou jij bijvoorbeeld vogelgeluiden, klokkengelui of strijdgewoel in een partituur uitbeelden?

- Wie was Claudio Monteverdi? Maak een stripverhaal of een gedicht over (een deel van) zijn leven.

Werkblad 14

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/renaissance/instrumenten.htm>
- Oost-Indische inkt, pen, papier

Ga naar de site, je bent bij Renaissance / Instrumenten

Vraag 1

De zelfstandige instrumentale muziek werd nu steeds belangrijker. Waarom?

Vraag 2

Tijdens de Renaissance werden de instrumenten onderverdeeld in families. Welke families? Welke instrumenten hoorden bij welke familie?

Vraag 3

Noem 4 genres in de instrumentale muziek.

- Neem een kijkje bij de Instrumentale hofmuziek (http://www.digischool.nl/mu/Ckv/Ckv23/Hofcultuur/instrumentale_hofmuziek.htm) Daar kun je naar geluidsvoorbeelden luisteren van de belangrijkste dansen van de Barok. Kies één van de melodieën uit en verzin je eigen dans op die muziek.

- Kijk naar de afbeelding van De Heilige Roomse keizer Maximiliaan I omringd door zijn muzikanten. Maak nu met pen en Oost-Indische inkt je eigen tekening van instrumenten in de Renaissance.

Werkblad 15

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/renaissance/stijlkenmerken.htm>
- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/renaissance/oefenen.htm>
- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/renaissance/quiz.htm>

Ga naar de eerst site, je bent bij Renaissance / Stijlkenmerken.

Lees deze pagina door.

Beantwoord nu de volgende vragen en leer ze goed. Je kan jezelf testen door de Quiz te maken op de volgende site:

<http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/renaissance/quiz.htm>

- ▶ Door welke technieken wordt meerstemmigheid in de Renaissance bepaald.
- ▶ Wat is imitatie?
- ▶ Wat is een cantus firmus techniek?
- ▶ Wat verstaan we onder een motet in de renaissance?
- ▶ Wat verstaan we onder een chanson?
- ▶ Wat verstaan we onder een madrigaal?
- ▶ Waarin zit het verschil tussen een mis uit de Middeleeuwen en een mis uit de Renaissance?
- ▶ Noem twee dansen uit de Renaissance?
- ▶ Op welke manier is er sprake van geïmproviseerde muziek?
- ▶ Leg uit waarom de wereldlijke muziek belangrijker wordt.
- ▶ Veel werken uit de Middeleeuwen zijn van anonieme componisten i.t.t. tot werken uit de Renaissance. Hoe zou dit komen?
- ▶ Wat betekent het woord Renaissance?
- ▶ Kenmerkend voor de muziek is de afwisseling van polyfonie en homofonie. Wat betekent dat?
- ▶ Noem de jaartallen die bij deze stijlperiode horen (voor de muziek).

Werkblad 16

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/barok/algemeen.htm>
- Je eigen muziekinstrument
- (Olie)Verf en papier

Ga naar de site, je bent bij Barok / Algemeen

Vraag 1

Wat is een standenmaatschappij en welke standen waren er?

Vraag 2

Waar wordt de Barok door gekenmerkt?

Vraag 3

Wat is Basso continuo?

- Onderaan de site zie je een lijst met componisten uit deze periode. Kies 2 of meer componisten uit en studeer een (deel van een) muziekstuk van die componisten in. Probeer van de (2 of meer) verschillende stukken 1 optreden te maken door zo vloeiend mogelijk van het ene stuk over te gaan in het andere. Laat bijv. je klasgenoten of je ouders of vrienden het resultaat horen in een optreden. (Als je een instrument speelt natuurlijk)

- Neem een kijkje op de volgende site:
<http://www.baroquemusic.org/compgall.html>
Je ziet een portret galerij van componisten. Kies 1 componist / 1 portret uit en schilder het na.

Antonio Vivaldi (1678 – 1741)

Werkblad 17

Benodigdheden:

- <http://www.iselinge.nl/scholenplein/pabolessen/01022cmuziekstijlen/barok/index.htm>
- <http://home.hetnet.nl/~cellistje/Muziek!Geschiedenis.htm>
- Het computerprogramma PowerPoint
- Zwart en wit papier, schaar, lijm

Ga naar de eerste site en lees deze goed door. Bezoek vervolgens de tweede site en zoek (iets boven de helft) 'De Barok' op. Lees ook dit stuk goed door. Beantwoord de volgende vragen:

Vraag 1

Waarom wordt de Barokke muziekstijl ook wel omschreven als 'onregelmatig, grillig, vreemd gevormd of overladen'?

Vraag 2

Beschrijf de ontwikkeling van het orkest in de Barok.

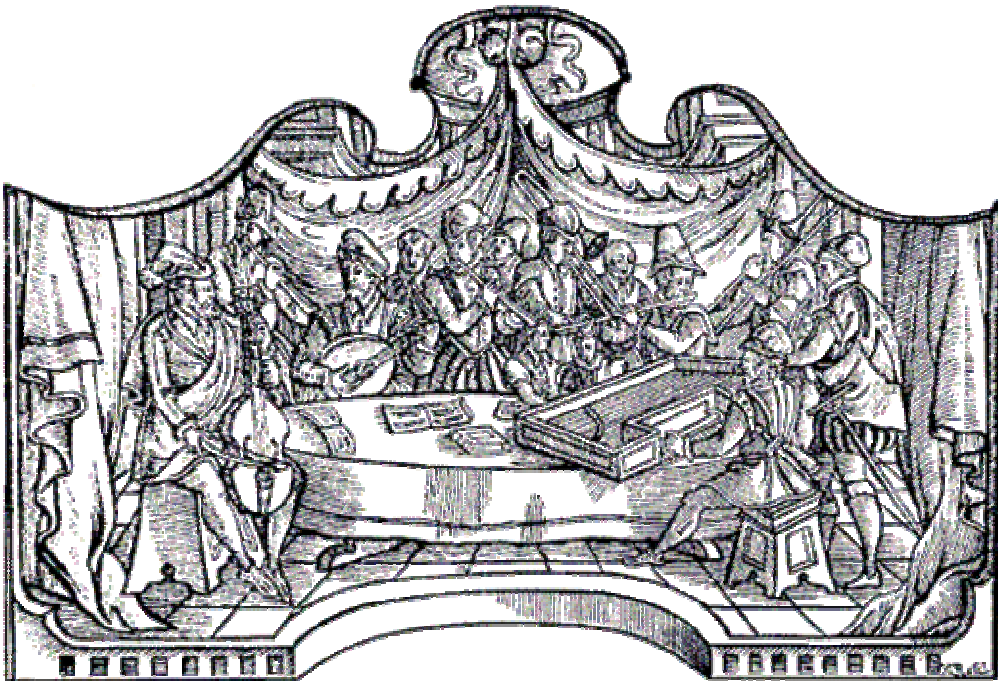
- <http://www.cultuurwijs.nl/nwc.rijksmuseumamsterdam/cultuurwijs.nl/i000698.html>
- http://mediatheek.thinkquest.nl/~kl084/main.html?barok_algemeen1

Hierboven staan sites met informatie over de Barok. Niet alleen over de muziek in die tijd, maar ook de bouwkunst, mode en literatuur worden beschreven.

Maak een PowerPointPresentatie over ‘De Barok.’

- De Barok is een stijlperiode gekenmerkt door beweeglijkheid, grootse en indrukwekkende vormen en sterk op het gevoel werkende afbeeldingen .
Maak met zwart en wit papier een knutselwerk met dezelfde kenmerken..

Werkblad 18

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/klassiek/algemeen.htm>
- Pen en papier

Ga naar de site, je bent bij Klassiek / Algemeen

Vraag 1

Uit welke instrumenten(groepen) bestaat het klassieke symfonieorkest?

Vraag 2

In welk opzicht verschilt het klassieke symfonieorkest van het barokorkest?

- <http://www.componisten.net/default.asp?stijl=Klassiek&c=haydn> op deze website vind je een korte biografie van Franz Joseph Haydn. Lees deze en verzin je eigen verwerking bij de opgedane kennis.

- Maak een werkstuk over het leven en werk van Ludwig van Beethoven.

Werkblad 19

Benodigdheden:

- <http://www.studio-mozart.com/mozart/nederlands/biografie/1756/index.htm>
- <http://www.studio-mozart.com/mozart/nederlands/biografie/1764/index.htm>
- Video of dvd van de film Amadeus

Dit werkblad heeft als thema ‘Mozart.’

Ga naar de sites en lees de biografie van de eerste 10 jaren van het leven van Mozart.

Opdracht:

Mozart werd geboren op 27 januari 1756 en stierf op 5 december 1791.

Hoe de eerste 10 jaar van zijn leven zijn verlopen heb je net gelezen.

Maar h $\ddot{o}$ e verliep zijn leven verder?

Om je op weg te helpen met het antwoord op die vraag volgen hieronder een aantal bruikbare links. Als je je een goed beeld hebt gevormd over zijn (gehele) leven kies je $\acute{e}$ n van de opdrachten uit, die je onder de links kunt vinden, en voert die opdracht uit. (Je mag natuurlijk ook meer opdrachten uitkiezen en uitvoeren.)

Links:

http://members.lycos.nl/jsbsite/nieuwe_pagina_3.htm

http://nl.wikipedia.org/wiki/Wolfgang_Amadeus_Mozart

http://www.maurice-abravanel.com/mozart_nederlands.html

Opdrachten:

- Nu je zoveel weet over het hele leven van Mozart, is het leuk om dat te vergelijken met hoe een filmmaker zijn ideeën en visie over het leven van Mozart heeft vertolkt in een film.

Bekijk de film 'Amadeus' van regisseur Milos Forman. Schrijf nu je eigen filmrecensie met daarbij je eigen kritiek.

- Wat vond je van de film?
- Welke stukken vond je het mooist/aangrijpendst/interessantst?
- Hoe waarheidsgetrouw vond je de film?
- Wat klopte er niet, wat wel?
- ...
- ...

- Schrijf een verhaal over de eerste 10 jaar van een muzikaal wonderkind. Laat het verhaal zich in deze tijd afspelen en als het lukt, probeer het verhaal te voorzien van luistervoorbeelden met stukjes uit, door het wonderkind (maar stiekem door jou dus) zelf, gecomponeerde muziekstukken.

Werkblad 20

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/romantiek/algemeen.htm>
- Pen, papier, Word

Ga naar de site, je bent bij Romantiek / Algemeen

Vraag 1

Wat is programmamuziek?

Klik op 'programmamuziek'.

Vraag 2

Wat is 'absolute muziek'?

Vraag 3

Beluister de 3 luistervoorbeelden van 'de vlucht van de hommel.'
Welke componist heeft 'de vlucht van de hommel' het best muzikaal uitgebeeld
vind je? Waarom?

Vraag 4

Waarom wordt deze periode de Romantiek genoemd?

- Ga naar de volgende site:

<http://www.componisten.net/default.asp?stijl=Romantiek>

Je ziet een hele lijst met componisten uit de Romantiek.

Ga naar de volgende site:

<http://www.klassiekemuziekgids.net/>

Hier zie je een alfabetische lijst van componisten met geluidsvoorbeelden.

Maak voor je klasgenoten/ vrienden/ ouders een werkblad waarbij je gebruik maakt van beide sites. Laat ze componist en geluidsvoorbeeld bij elkaar zoeken, vraag naar hun mening over geluidsfragmenten.

Zorg dat er in dit werkblad duidelijk naar voren komt dat deze componisten horen bij de muziekstijlperiode 'Romantiek' en dat de leerlingen leren wat daar mee bedoeld wordt.

(vlnr: Bizet, Chopin, Debussy, Grieg en Tchaikovsky)

Werkblad 21

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/romantiek/instrumenten.htm>

Ga naar de site, je bent bij Romantiek / Instrumenten

Vraag 1

Wat wordt bedoeld met 'het virtuozenendom'?

- Lees de site en klik op de instrumenten en componisten voor meer informatie. Verzin zelf een verwerking bij deze site, of laat het hierbij.

Werkblad 22

Benodigdheden:

- http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/20e_eeuw/algemeen.htm
- Pen, papier, tekenspullen

Ga naar de site, je bent bij 20ste Eeuw / Algemeen

Vraag 1

Wat is stijlpluralisme?

Vraag 2

Wat waren de eerste elektronische muziekinstrumenten?

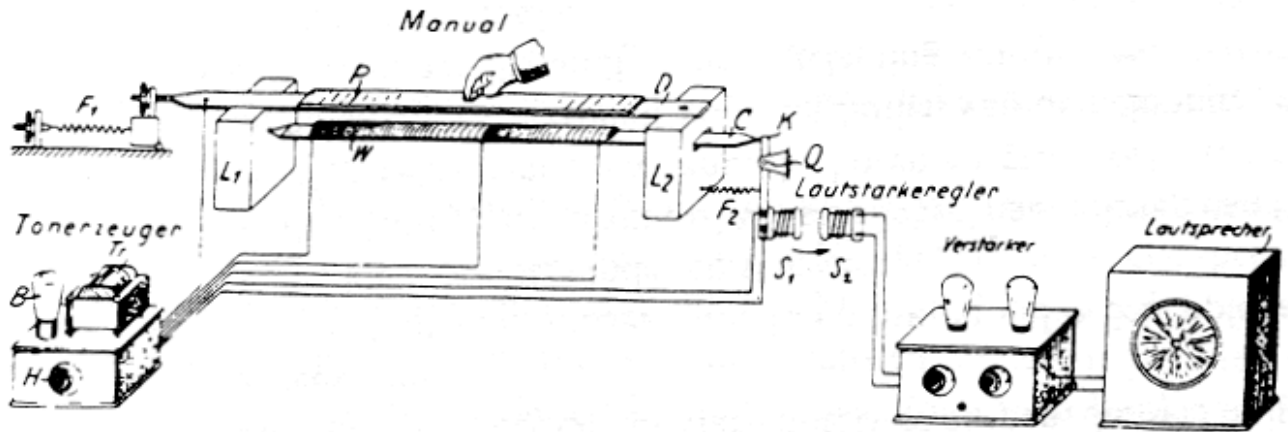

- Ontwerp je eigen elektronische muziekinstrument. Zet bij je tekening duidelijk hoe het instrument werkt en tot welke instrumentenfamilie het behoort.

Werkblad 23

Benodigdheden:

- http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/20e_eeuw/impressionisme.htm
- Schildersdoek, verf, kwasten
- Knutselspullen òf het programma PowerPoint

Ga naar de site, je bent bij 20ste Eeuw / Impressionisme

Vraag 1

Wat betekent impressie?

Vraag 2

Waar gaat het vooral om in de impressionistische muziek en wie is de bekendste componist uit die tijd?

- Klik op de site op 'Impressionistische muziek'. Je ziet dan een schema met 6 luistervoorbeelden, te weten:
  - Debussy: Prélude à l'après-midi d'un faune (Prelude voor een Faun in de middag)
  - Borodin: In de steppen van Centraal Azië
  - Debussy: La Mer (de Zee)
  - Ravel: Alborada del Gracioso (Aubade van de bevallige)
  - Respighi: Fontein van Rome: Ville Giulia
  - De Falla: Nachten in Spaanse tuinen: En el Generalife

Luister naar de voorbeelden. Kies nu één titel uit en laat de muziek en de titel je inspireren tot het maken van een Impressionistisch schilderij. Voor meer informatie over Impressionistische schilderkunst kun je een kijkje nemen op de volgende site:

<http://mediatheek.thinkquest.nl/~klb076/>

- Maak een Informatieve Poster of een PowerPointPresentatie over het leven van Claude Debussy.

Werkblad 24

Benodigdheden:

- http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/20e_eeuw/expressionisme.htm
- Opname bandrecorder / opnemen op je mobieltje/computer
- Houtskool of vetkrijt

Ga naar de site, je bent bij 20ste Eeuw / Expressionisme

Vraag 1

Wat zijn de 'Expressionistische' kenmerken in de muziek van deze stijl?

Vraag 2

Wat is 'Sprechgesang'?

Vraag 3

Wat is twaalftoonsmuziek of dodecafonie?

Vraag 4

Luister naar de luistervoorbeelden van Sprechgesang (Spreekgezang). Wat vind je van deze muziek?

- Sprechgesang.
Schrijf je eigen Sprechgesang-liedje. Schrijf dus een verhaal en ipv voorlezen, zing je het verhaal. Je mist dan natuurlijk de muziekbegeleiding, tenzij je een muziekstuk vindt dat je als begeleiding kan gebruiken.

Maak een Expressionistische tekening met verf of vetkrijt op wit papier. Wil je meer weten over Expressionisme in de kunst, zoek dan op internet naar informatie.

De schreeuw van Edvard Munch

Werkblad 25

Benodigdheden:

- http://www.digischool.nl/mu/leerlingen/geschiedenis/20e_eeuw/neoclassicisme.htm

Ga naar de site, je bent bij 20ste Eeuw / Neoclassicisme

Vraag 1

Verklaar de naam Neoclassicisme.

Deel 2

POP!

Een halve eeuw beweging

HEAVY METAL

ROCK AND ROLL

PUNK

DISCO

R&B

Top 40

HOUSE

Blues

JAZZ

Inhoud

- Jazz
- Blues
- Rock & Roll
- Disco
- Punk
- Heavy Metal
- House
- R&B
- Hiphop / Rap

Werkblad 26

Jazz

Benodigdheden:

- <http://www.muzykweb.nl/WW/WW031/onderwerpindex.php>
- Tekstboek 'Jazz: The sound of Bop'

Te vinden op:

www.muzykweb.nl/shared/WW/download_pdf.php?&file=bebop_2004.pdf

- Pen, papier en tekenspullen

Ga naar de site, voor antwoord op de vragen zul je de verschillende links moeten aanklikken. (Vergeet niet naar de geluidsvoorbeelden te luisteren.)

Vraag 1

Waar liggen de wortels van de Jazz, waarom juist daar?

Vraag 2

Wat is 'boogie-woogie'?

Vraag 3

Wat wordt bedoeld met 'big-band-swing'?

Vraag 4

Hoe zijn Charlie Parker, Dizzy Gillespie en Thelonius Monk belangrijk voor de ontwikkeling van de jazz?

Vraag 5

Welke nieuwe jazzstijl wordt er aan het eind van de jaren veertig gespeeld en wat is tekenend voor die stijl?

Vraag 6

Welke vernieuwende bijdragen aan de Jazz worden er in de jaren 60 gevormd?

Vraag 7

Wat wordt bedoeld met 'funk' en 'fusion'?

- Pak het tekstboek 'Jazz: The sound of Bop' erbij. Maak een keuze uit de volgende onderwerpen:
  - Bebop
  - Hard Bop
  - Neo Bop

Lees het hoofdstuk van je keuze en maak bij dat hoofdstuk een drietal puzzels. Je kan bijvoorbeeld een woordzoeker, doolhof, rebus, quiz, zoek-de-verschillen, cryptogram etc. maken.

Werkblad 28

Blues

Benodigdheden:

- <http://www.cultkanaal.nl/Muziek/Geschiedenis/Blues%20en%20Jazz/Blues.html>

Ga naar de site

Vraag 1

Hoe is 'The Blues' ontstaan?

Vraag 2

Ga op internet op zoek naar minimaal 4 bekende blueszangers. De 4 zangers die ik vond zijn:

Vraag 3

Wat wordt bedoeld met de uitspraak: 'Ik heb last van de blues'?

Schrijf een gedicht waarin de hoofdpersoon duidelijk last heeft van de blues.

Werkblad 29

Rock & Roll

Benodigdheden:

- Internet
- Pen, papier
- Tenminste 5 volwassen vrijwilligers.

Opdracht:

Probeer op het Internet een antwoord te vinden op de volgende vragen:

Vraag 1:

Wie wordt over het algemeen beschouwd als de grondlegger van de Rock & Roll?

Vraag 2:

Noem 5 bekende rockartiesten:

Vraag 3

Hoe reageerden de ‘ouderen’/ ‘volwassenen’ op de komst van de Rock & Roll en waarom?

- Maak een werkstuk over Elvis Presley.

- Ga naar de volgende site:
http://nl.wikipedia.org/wiki/Rock_and_Roll_Hall_of_Fame
Je ziet daar 'The Rock and Roll Hall of Fame. Lees de lijst met Rockartiesten door. Ken je er een paar?
Maak een enquête van tenminste 10 vragen over 1 of meer van de genoemde personen. Zoek 5 (of meer) volwassenen van tenminste 35 jaar of ouder en neem de enquête af.
Konden ze je vragen beantwoorden? Maak een grafiekje van de scores van je 5 (of meer) proefpersonen.

Werkblad 30

Disco

Benodigdheden:

- <http://www.digischool.nl/ckv1/muziek/popmuziek.htm>
- Internet met printer
- Discomuziek

Ga naar de site, scroll tot halverwege tot het kopje 'Popmuziek; jaren '70 The Beatles.

Lees de site (vanaf daar) en klik op de geluidsvoorbeelden en beeldfragmenten.

- Discomuziek bracht een eigen modebeeld met zich mee. Maar ook de tegenstanders van de disco, bv de aanhangers van Punk, hadden zo hun eigen mode. Laat in een plaatjes collage de twee verschillende modestijlen, horende bij de muziekstijlen disco en punk, zien.

- Ga naar de volgende site:
<http://www.disco-disco.com/disco/steps.html>
Op deze site kan je een aantal discodanspassen leren. Oefen de danspassen in en zoek een muziekstuk waarop de danspassen te dansen zijn.
Voor wie ga je optreden? Hoe ga je gekleed?

Werkblad 31

Punk

Benodigdheden:

- <http://www.cultkanaal.nl/Muziek/punk-rock-revival.html>
- <http://www.cultkanaal.nl/Muziek/punk-rock-kleding.html>

Ga naar de sites en lees ze door.

- Je hebt nu iets gelezen over Punkmuziek maar je weet nog niet hoe het klinkt. Dat gaan we veranderen en wel door jou zelf punkmuziek te laten maken.

Ga naar de volgende site:

<http://www.zanorg.com/prodperso/punk.htm>

(Hij is in het engels dus als je hulp nodig hebt moet je het maar even vragen.)

Klik het juiste keyboard aan en dan kan je aan de slag. Door op de verschillende knoppen te klikken maak je je eigen punkcompositie.

- Teken verschillende punk-kapsels.

Werkblad 33

House

Benodigdheden:

- <http://www.nrc.nl/W2/Lab/Profiel/Muziek/samples.html>
- <http://www.nrc.nl/W2/Lab/Profiel/Muziek/dance.html>

Ga naar de sites.

Vraag 1

Wat is Mellow house? En wat is Hardcore?

Vraag 2

Wat is Dance?

- Browse door de site en luister naar de verschillende luistervoorbeelden. Vorm je een mening over deze muziekstijl, onderbouw je mening met argumenten en maak er een schriftelijk verslag van.

Werkblad 34

R & B

Benodigdheden:

- Informatie boekje 'R&B en Neosoul'

Te vinden op:

www.muziekweb.nl/shared/WW/download_pdf.php?&file=rnb_2004.pdf

- Geluidsvoorbeelden op de volgende site:

<http://www.muziekweb.nl/WW/WW017/onderwerpindex.php>

Lees het boekje door.

Bezoek de site en luister naar de luistervoorbeelden.

Vraag 1

Luister je wel eens naar R&B? Zoja naar welke zanger(es) of R&B-groep?

Vraag 2

Waar staat R&B voor? Snap je waarom deze muziekstijl zo heet?

- Voor één dag een wereldberoemde R&B artiest! Je hebt het helemaal gemaakt en bent een beroemde R&Bzanger(es). Beschrijf 1 dag uit je leven.

Werkblad 35

Hiphop / rap

Benodigdheden:

- <http://www.cultkanaal.nl/Muziek/hip-hop-geschiedenis.html>
- Pen en papier

Ga naar de site.

Vraag 1

Wat is rappen?

Vraag 2

Noem 3 bekende Nederlandse en 3 bekende buitenlandse rappers.

Vraag 3

Hoe zou jij de hiphop-mode omschrijven?

- Eminem is een hele bekende Amerikaanse rapper. Bekijk de volgende site en maak een werkstukje over hem.
<http://www.digischool.nl/ckv1/muziek/eminem.htm>

- Schrijf je eigen rap over iets dat je erg onrechtvaardig vindt in de wereld.